

Māci bērnam ceļu

Kad biju students J. Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijā, sešus gadus mācījos leģendārā latviešu mežradznieka profesora Arvīda Klišāna klasē. Viņš ir Dieva dots talants, kuram instruments, šķiet, spēlē pats. Tāpēc viņa spēles tehnoloģijā bija aspekti, kurus profesors nespēja izskaidrot. Taču viņš katrā nodarbibā lietoja kādu pedagoģisku metodi: viņš daudz demonstrēja, spēlējot mums. Vai tā bija sarežģīta pasāža, intervāli vai frāze, mēs to dzirdējām un tad mēģinājām imitēt. Veids, kā to panākt, mums bija jāatrod pašiem, bet priekšā bija nolikts etalons – tam jāskan tā. Vēl tagad, pēc 25 darba gadiem mūzikā, manī mīt "orientieris" tam, kādai jābūt mežraga skaņai.

Bībele aicina dot šādus dzīves "orientierus" mūsu bērniem: "Māci savam bērnam viņa ceļu, no tā viņš neatstājas arī tad, kad viņš jau vecs kļuvis." (Pamācības 22:6) Par galveno, kas jāmāca, Raksti nosauc Dieva bijāsanu un iemīlēšanu: "Klausies, Israēl, Tas Kungs, mūsu Dievs, ir vienīgais Kungs. Un tev būs To Kungu, savu Dievu, mīlēt no visas savas sirds, no visas savas dvēseles un ar visu savu spēku." (5. Mozus 6:4-5, Marka 12:29-30) Kanāls, kur mācīšanai jānotiek, ir ģimene: "... atgādini tos [Dieva vārdus] saviem bērniem un runā tos, sēžot savā namā un pa ceļu ejot, guļoties un ceļoties." (5. Mozus 6:7)

Mūsdienās izglītības sistēma ir profesionalizēta. Pat bērnu dārza audzinātājiem jābūt izglītības grādiem un sertifikātiem. Ko es kā tēvs vai māte bez pedagoģiskās izglītības varu iemācīt savam bērnam? Tā nemanot mēs savus bērnus atdodam izglītošanai ārpus ģimenes – arī garīgos jautājumos. Svētdienskolas dara lielisku darbu, tomēr tās nevar aizvietot lūgšanas un sarunas ģimenes lokā.

Kad mūsu bērni bija mazi, mēs vakaros pirms gulētiešanas lūdzām Dievu kopā ar viņiem. Ejot laikam, šī jaukā tradīcija sāka ļodzīties. Katram veidojās savs dzīves ritms, sava gulētiešanas laiks. Kādā brīdī likās, ka bērni sāk attālināties no mūsu ietekmes sfēras. Bija jārīkojas. Mēs izdarījām divas lietas. Pirmkārt, par prioritāti noteicām ik vakara sapulcēšanos uz lūgšanu. Ľoti bieži laiks uz lielā dīvāna pārvēršas par roku un kāju mudžekli un grupas apskāvienu, no kura negribas šķirties. Otrkārt, svētdienās mums ir "ekrānu gavēnis". Wi-fi tiek atslēgts. Tā ir diena dievkalpojuma apmeklēšanai, kopīgai ēšanai, grāmatas lasīšanai vai vienkārši uzkrātāmiega izgulēšanai. Pārsteidzošākais ir tas, ka ne no viena bērna, pat pusaudžiem, neesmu dzirdējis nekādu protestu pret šādu kārtību! Tieši otrādi – viņu lūgšanās atskan tādi vārdi kā: "Paldies, Jēzu, ka varam šeit visi kopā sanākt. Paldies, ka šodien bija *tīri sakārīga* diena, kaut arī bez interneta..."

Mēs vairāk iemācāmies nevis teorijā, bet praksē. Ja gribam, lai mūsu bērni iemācās Ceļu, mums pa to jāiet kopā ar viņiem. Viņiem jādzird ne tikai mūsu vārdi, bet jāredz darbi. Iespējams, ka Salamana dēls Rehabeāms ne reizi vien bija dzirdējis tēva sakāmvārdus, bet dzīvē redzējis kaut ko citu. Kad viņam kā jaunajam valsts vadītājam tauta lūdza atvieglot nodevu nastu, Rehabeāms atbildēja: "Mans tēvs jūsu jūgu ir darījis smagu, bet es pie jūsu jūga pielikšu vēl ko klāt: mans tēvs jūs ir sitis ar pātagām, bet es jūs sitišu ar dzeloņainām pātagām." (1. Ķēniņu 12:14) Rezultātā valsts sašķēlās.

Lai izaudzinātu bērnus, nav vajadzīga augstākā izglītība. Vajadzīga mīlestība, kas izpaužas kopīgi dzīvotā dzīvē, no kurās viņi pārņems un turpinās mūsu vērtības. Pat Jēzus darīja tikai to, ko redzēja darām Tēvu (Jāņa 5:19-20).

Aivars Vadonis
Mežgalciema draudzes mācītājs

MĀCI SAVAM BĒRΝAM

VINA CEĻU

NO TĀ VIŅŠ NEATSTĀJAS

ARĪ TAD, KAD

VIŅŠ JAU VECĀS KĻUVIS

Pamācības 22:6